

Винко Ђурић

ДЕСЕТ ГОДИНА ЧАСОПИСА СРПСКА ПОЛИТИЧКА МИСАО

Ових дана навршава се прва деценија откако је, у оквиру Института за политичке студије у Београду, започело објављивање часописа *Српска њолитичка мисао*. Ова значајна периодична публикација у области друштвених наука покренута је у времену које је уследило драматичном слому блоковске поделе света и урушавању социјалистичких система Источне Европе, када су се у средишту мисаоних

преокупација и политичких трагања нашли проблеми и путеви даљих демократских промена, ослобођених крутих политичких стега и подела. На крају миленијума, та питања су у земљама транзиције, па и Србији која се нашла у ратном вихору и распаду Југославије, добила прворазредни, егзистенцијални смисао за будућност земље и народа.

Већ у Уводнику првог броја *Српске њолитичке мисли* који се пред читаоцима нашао 1994. године, младо и амбициозно уредништво је програм новог часописа усмерило ка теоријским и истраживачким доприносима преображају постојећег друштвеног и политичког система и то у нови облик демократски организованог савременог друштва, које би било алтернатива великим искушењима и недаћама са којима се Србија суочила крајем XX века, а које су своје корене вукле из много дужих историјских процеса, посебно из раздобља "прве" и "друге" Југославије. Поред тога, часопис је тежио да на својим страницама обелодањује оне напредне тековине модерне друштвене мисли у свету, чије би утемељење у нашој средини омогућило брже кретање друштва унапред, ка цивилизацијским и демократским трансформацијама.

После десет година од изласка првог броја, са сигурно-

шћу се може констатовати да су критичке и стваралачке интенције које су биле назначене у програмским пројекцијама *Српске њолиџичке мисли*, највећим делом и испуњене. На близу 3.500 страница, око 140 аутора из земље и света приложило је 242 расправе, које су у жижу, научне анализе поставиле најактуелнија и најзначајнија питања и проблеме демократске модернизације и развоја у нашој земљи и свету, али и оне регресивне тенденције и процесе, који су се, отворено или прикривено, супротстављале демократији и цивилизацијском напретку, фаворизујући интересе отуђених политичких и привредних елита или привилегованих водећих земаља света. Чак и по цену злоупотребе силе и изазивања ратова и страдања читавих народа. Вредно је забележити да су часопису *Српска њолиџичка мисао* своје студије приложили и бројни, истакнути научни истраживачи и мислиоци из других земаља као што су Ноам Чомски, Едвард Херман, Јирген Хабермас, Раџа Томас, Жан Мариле Бретон, Марија Годорова, А. Л. Шемјакин и други. Међу ауторима је и на десетине домаћих и иностраних чланова академија наука. Међу основним темама које су обрађене на страницама *Српске њолиџичке мисли* на овом месту помињемо само неколико: "Старе

и нове парадигме у политичкој теорији", "Облици личне власти у Србији", "Србија и Европа", "Дилеме демократије", "Нови светски поредак и дилеме глобализације", "Изазови демократске стабилизације у Србији". У жељи да најуспешније садржаје часописа стави на увид светској јавности, редакција је свој број 1-2 за 1996. годину, одштампала у целини на енглеском језику.

Током десет година свог деловања у нашој и међународној јавности, часопис *Српска њолиџичка мисао* је успешно истрајавао у настојању да буде отворен за различите идеје, приступе и концепције, под јединим условом да понуђени прилози одговарају мерилима озбиљног и научно утемељеног, објективног теоријског и истраживачког рада, без идеолошких предрасуда и острашћености. Трудећи се да афирмише изворна теоријска и критичка промишљања о нашем друштву и процесима у другим земљама у свету, часопис је отворио своје странице и за десетине младих аутора, који су своје прве успешне радове објавили управо у *Српској њолиџичкој мисли*. Тематски оквири часописа су при том били довољно широки за различита подручја друштвених наука, али су ипак превагнули они садржаји који су обухватили политичку

проблематику, с посебним нагласцима на критичке анализе политичког система. У таквом контексту се научна анализа различитих форми и друштвених упоришта ауторитарне политике у нашој земљи и свету, логиком стварности и саме процесуалности друштвене збиље, до ових дана наставила критичким анализама друштвених и политичких проблема насталих у процесима глобализације и транзиције у нашој земљи и свету. Нарочиту пажњу часопис посвећује мучним лутањима и деформацијама у друштву и политици који се настављају и после октобарске смене власти у Србији у јесен 2000. године. По свему о чему се читаоци могу осведочити на страницама нових бројева *Српске њолићичке мисли*, произлази да су епицентри данашње продужене кризе и социјалне агоније у Србији, управо у политичкој сфери, односно у отуђености и неодговорности страначких и политичких вођстава, њиховој недораслости изазовима времена. Са тим основним кругом кризног стања у Србији, треба повезати и регресивно деловање "политичких предузетника" и користољубивих "интелектуалаца", који су у својој укупности главне "социјалне фигуре" оних себичних, парцијалних интереса, који данас разједају социјално

и политичко ткиво Србије умртвљујући "чуло" за националне и демократске јавне интересе и одводећи друштво ка све дубљем политичком и друштвеном суноврату.

Честитајући *Српској њолићичкој мисли* десет година плодног рада, желимо јој да и надаље истрајава у доприносима критичкој мисли и тиме демократским преображајима и бољој будућности наше земље и свих других људи и народа у свету.